

จริยธรรม กับ ปัญญาประดิษฐ์

รู้จักปัญญาประดิษฐ์

ข้อดี

AI (ปัญญาประดิษฐ์) ถูกสร้าง พัฒนา และใช้งาน เพื่อสร้างประโยชน์ให้กับมนุษย์ในหลากหลายด้าน ทั้งในด้าน การแพทย์ การเงิน อุตสาหกรรมการผลิต และการบริการ และเริ่มเข้ามามีบทบาทในการช่วย **บริหารงาน และการบริการภาครัฐ** หลายด้าน เช่น

การโต้ตอบอัตโนมัติด้วยระบบ Chatbot
การยืนยันตัวตนด้วยระบบ Facial recognition system
การตรวจจับธุรกรรมที่เข้าข่ายการทุจริตด้วยระบบ Fraud detection

ข้อเสีย

ด้วยองค์ความรู้ที่หลากหลาย และความสับสนวุ่นวายในการใช้งาน ทำให้ AI ถูกนำมาใช้เพื่อสร้างแนวคิด หรือองค์ความรู้ที่ผิดต่อกฎหมาย และจริยธรรม เป็นเหตุให้เกิดภัยคุกคามในระดับบุคคลจนถึงในระดับองค์กรใหญ่ๆ ได้ เช่น

การปลอมแปลง รูป คลิป เสียง เพื่อใช้ในการหลอกลวง
การสร้างข่าวสารปลอมและข้อมูลบิดเบือนความจริง
การใช้เพื่อวิจัย พัฒนาและลักลอบ ในการค้าขายอาวุธอย่างผิดกฎหมาย

เหตุและผล

จากปัญหาการที่ AI ถูกนำมาใช้ในทางที่ผิดและไม่ควร ทำให้ **สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ETDA)** เข้ามาเป็นกระบอกเสียงในการรวบรวมข้อมูลและสร้าง

หลักการทางจริยธรรมปัญญาประดิษฐ์
แนวทางจริยธรรมปัญญาประดิษฐ์

เพื่อเป็นแนวทางการใช้ AI ได้โดยคำนึงถึง **คุณธรรม จริยธรรม สิทธิ เสรีภาพ ความเป็นมนุษย์** เพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมเป็นสำคัญ

หลักการทางจริยธรรมปัญญาประดิษฐ์

ความสามารถในการแข่งขัน และการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ปัญญาประดิษฐ์ควรถูกสร้างและใช้งานเพื่อสร้างประโยชน์และความผาสุกให้แก่ มนุษย์ สังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
ปัญญาประดิษฐ์ควรถูกใช้เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน และสร้างความ เจริญให้กับมนุษย์ สังคม ประเทศ ภูมิภาค และโลกอย่างเป็นธรรม
ปัญญาประดิษฐ์ควรได้รับการวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มนุษย์เกิดการสร้างสรรค์นวัตกรรมและอุตสาหกรรมใหม่

ความสอดคล้องกับกฎหมาย จริยธรรม และมาตรฐานสากล

ปัญญาประดิษฐ์ควรได้รับการวิจัย ออกแบบ พัฒนา ให้บริการ และใช้งาน สอดคล้องกับกฎหมาย บรรทัดฐาน จริยธรรม คุณธรรมของมนุษย์ และมาตรฐานสากล โดยเคารพต่อความเป็นส่วนตัว เสรีภาพ สิทธิเสรีภาพ และสิทธิ มนุษยชน
ออกแบบปัญญาประดิษฐ์ควรใช้หลักการมนุษย์เป็นศูนย์กลางและเป็นผู้ตัดสินใจ
ปัญญาประดิษฐ์ไม่ควรถูกใช้ในการกำหนดชะตาชีวิตของมนุษย์

ความโปร่งใส และความรับผิดชอบ

ปัญญาประดิษฐ์ควรได้รับการวิจัย ออกแบบ พัฒนา ให้บริการและใช้งาน ด้วยความโปร่งใส สามารถอธิบายและคาดการณ์ได้
ปัญญาประดิษฐ์ควรมีความสามารถในการสืบย้อนกลับ เผื่อระวัง ตรวจสอบความผิดปกติและวินิจฉัยปัญหาความล้มเหลวได้
ผู้วิจัย ผู้ออกแบบ ผู้พัฒนา ผู้ให้บริการและผู้ใช้ปัญญาประดิษฐ์ ควรมี ความรับผิดชอบ ต่อผลกระทบที่เกิดขึ้นจากปัญญาประดิษฐ์ ตามภาระหน้าที่ของตน

ความมั่นคงปลอดภัย และความเป็นส่วนตัว

ปัญญาประดิษฐ์ควรถูกสร้างเพื่อบริการ แต่ไม่ควรถูกใช้เพื่อหลอกลวง ต่อด้าน และคุกคามมนุษย์
ปัญญาประดิษฐ์ควรได้รับการออกแบบโดยใช้หลักการป้องกันความเสี่ยง จากภัยคุกคาม เพื่อรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูล และระบบ รวมถึงการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
ปัญญาประดิษฐ์ควรมีกลไกให้มนุษย์แทรกแซงระบบเพื่อควบคุมความเสี่ยงที่อาจมี ผลกระทบกับมนุษย์ได้

ความเท่าเทียม ความหลากหลาย ครอบคลุม และความเป็นธรรม

การออกแบบและพัฒนาปัญญาประดิษฐ์ควรคำนึงถึงความหลากหลาย หลักละเลย การผูกขาด ลดการแบ่งแยก และเอื้อเอียง เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้คนเท่าที่จะทำได้ โดยเฉพาะกลุ่มคนผู้ด้อยโอกาสในสังคม
การตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับวิจัย ออกแบบ พัฒนา ให้บริการ และใช้งาน ปัญญาประดิษฐ์ที่สำคัญควรสามารถพิสูจน์ถึงความเป็นธรรมได้

ความน่าเชื่อถือ

ปัญญาประดิษฐ์ควรได้รับการสนับสนุนให้มีความน่าเชื่อถือและความมั่นใจในการ ใช้งานต่อสาธารณะ
ปัญญาประดิษฐ์ควรมีการควบคุมคุณภาพและตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ ของข้อมูล
ปัญญาประดิษฐ์ควรมีกระบวนการและช่องทางรับผลตอบรับจากผู้ใช้บริการ เพื่อให้ผู้ใช้บริการสามารถแจ้งความต้องการเพิ่มเติม รับเรื่องร้องเรียน แจ้งปัญหาของระบบที่ตรวจสอบพบ และให้ข้อเสนอแนะได้โดยง่ายและรวดเร็ว

กลุ่มงานจริยธรรม กรมทรัพยากรน้ำ